

SUMP Lahden MAL- kaupunkiseudulla

SUMP-tapaaminen MAL-kaupunkiseuduille ti 15.4.2025

Petra Isotalo
Liikenteen erityisasiantuntija

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

Strategioita, suunnitelmia ja selvityksiä

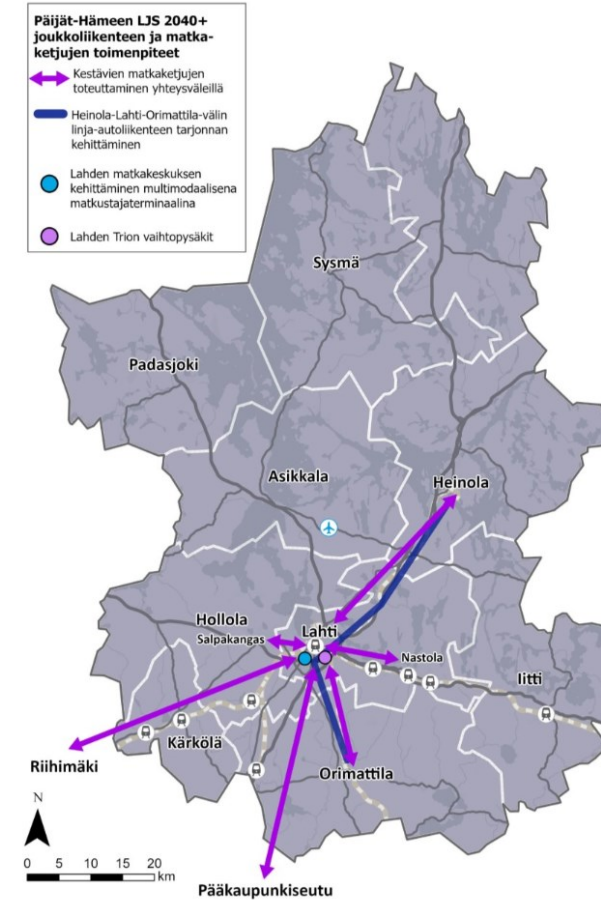
Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

Päijät-Hämeen liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040+ (2025)

toimii myös Lahden kaupunkiseudun SUMP-suunnitelmana

Joukkoliikenteen ja matkaketjujen toimenpiteet (2/3)

Toimenpide	Ajoitus	Vastuutaho, (osallistuvat tahot)	Tavoite
Kehitetään Heinola–Lahti–Orimattila-välin linja-autoliikenteen tarjontaa	2025-2028	LSL	Vetovoimainen
Edellytetään joukko- ja henkilöliikenteen kilpailutuksissa esteetöntä ja puhdasta kalustoa	Jatkuvaa	LSL, kunnat, Traficom	Kestävä
Kehitetään asiakaslähtöisesti joukkoliikenteen lipputuotteita ja -järjestelmiä mahdollistamaan joukkoliikennematkan, liikkumispalvelujen ja liityntäpysäköinnin sujuva maksaminen esimerkiksi yhdellä lipputuotteella tai lähimaksulla	2025-2028	LSL, Traficom, (operaattorit, HSL, kunnat, järjestelmätoimittajat)	Älykäs
Kehitetään asiakasinformaatiota matkaketjun kaikista eri vaiheista parantamalla tiedon saavutettavuutta, reaaliaikaisuutta ja laatua eri asiakasryhmille, myös häiriötilanteissa	2025-2028	LSL (Traficom, Fintraffic, operaattorit)	Älykäs

Lahti

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma

Valmisteltu 2021–2025, tavoitevuosi 2035
SUMP – Sustainable Urban Mobility Plan
Hyväksytty kaupunginvaltuusto 9.12.2024

Lahden
suunta

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma (Lahti 2024)

Keskustavisio 2040 (Lahti 2024)

Lahden kaupunkiseutusuunnitelma (2023)

Päijät-Hämeen vihreän siirtymän ohjelma (2024)

JOUKKOLIIKENNEJÄRJESTELMÄ

Matkustajamäärä ja lipputulot kasvavat vähintään 50 % vuoteen 2035 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää riittävää rahoitusta.

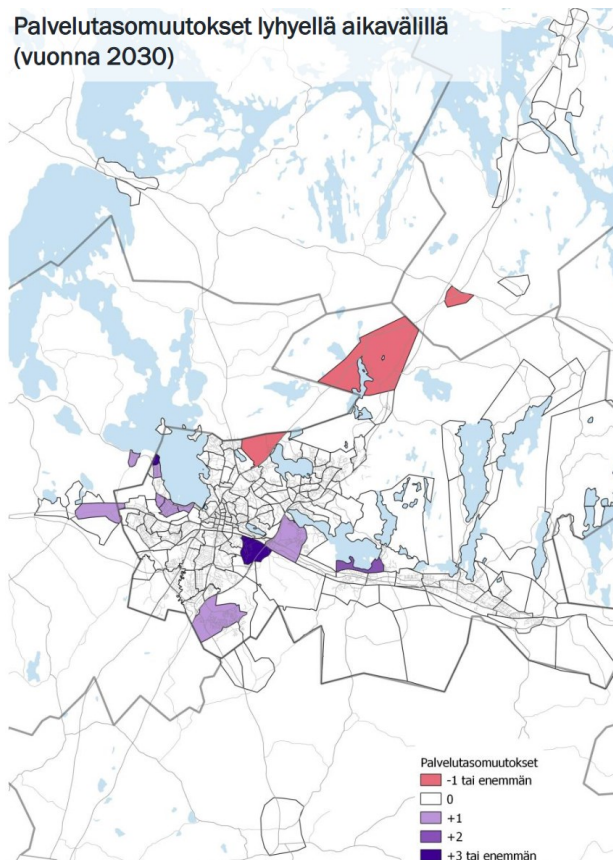
KAUPUNKIKEHITYS JA MAANKÄYTTÖ

Maankäyttöä ja joukkoliikennettä kehitetään yhteistyössä. Valtaosa uusista työpaikoista, palveluista ja asutuksesta sijoittuu runkolinjojen reittien varrelle.

ASUKASNÄKÖKULMA

Joukkoliikenne mahdollistaa autottoman arjen helposti, esteettömästi ja vähäpäästöisesti.

Palvelutasomuutokset lyhyellä aikavälillä (vuonna 2030)

Lahden seudun joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelma 2040 (LSL 2024)

Päijät-Häme Pyöräliikenteen pääverkko Luokka, nykytila ja tarpeet

Päijät-Hämeen pääpyörätieverkko (2022)

Taulukko 2. Tasoliittymissä havaittujen puutteiden lukumäärä suhteessa liittymien lukumäärään

Korjauksissa liittymäpuutteiden määrä on hyvä priorisoinnin lähtökohta. Ainoa kuuden puutteen liittymä oli pääpyörätien puolenvaihtopaikka Pennalassa. Viiden puutteen oli pääpyörätien kääntymiskohta Vaakatie ja Villähteentien liittymän läheisyydessä Nastolassa. Neljän puutteen liittymistä kolme sijaitsee Orimattilassa ja yksi Villähteellä.

Kuva 20. Kuuden puutteen puolenvaihto Pennalassa

Kuva 21. Viiden puutteen kääntyvä pääväylä Nastolassa

Päijät-Hämeen kestävä liikumisen laatu : Esiselvitys (UELY, Lahti, Orimattila, Hollola 2023)

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

KOHDEKORTTI 1
Lappilan asema, Kärkölä

Lappilan asemalle ehdotetaan toteutettavaksi uutta pyörien lii­lyntäpysäköintiä, jossa on katos ja viisi runkolukituksen mahdollistava pyö­ratelinettä. Runkolukittavia pysäköintipaikkoja olisi yhteensä 10:lle pyörälle. Uusi pysäköintiteline ja katos voidaan sijoittaa nykyisen pyö­ratelineen tilalle radan pohjoispuolelle. Sähköpyörille toteutetaan latausmahdollisuus sekä turvallinen säilytystila esimerkiksi 5 pyöräkaappia. Sähköpyörien latausmahdollisuus voidaan toteuttaa pyöräkaappiin. Pyöräkaapit sijoitetaan pyöräkatoksen viereen.

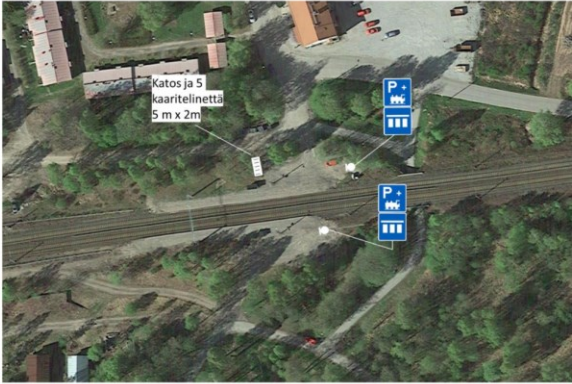
Autojen lii­lyntäpysäköintiä ehdotetaan kehitettäväksi siten, että pysäköintialueet opastetaan ja merkitään virallisiksi lii­lyntäpysäköintialueeksi. Nykyisellään epämääräisten pysäköintialueiden paikkamäärät tarkastetaan ja pysäköintipaikat osoitetaan liikennemerkkein. Tarvittaessa pysäköintialueille voidaan lisätä 12 tunnin aikarajoitus. Myös pysäköintialueen päällystämistä voidaan tarpeen mukaan harkita.

Juna-aseman vastuutaho on Väylävirasto.

Kustannusarvio (ei sisällä päällystämistä):

• 5 kaaritelinettä	5 000 €
• Katos	6 000 €
• Liikennemerkkit	100 €/kpl
• Pylväs ja jalusta	130 €/kpl

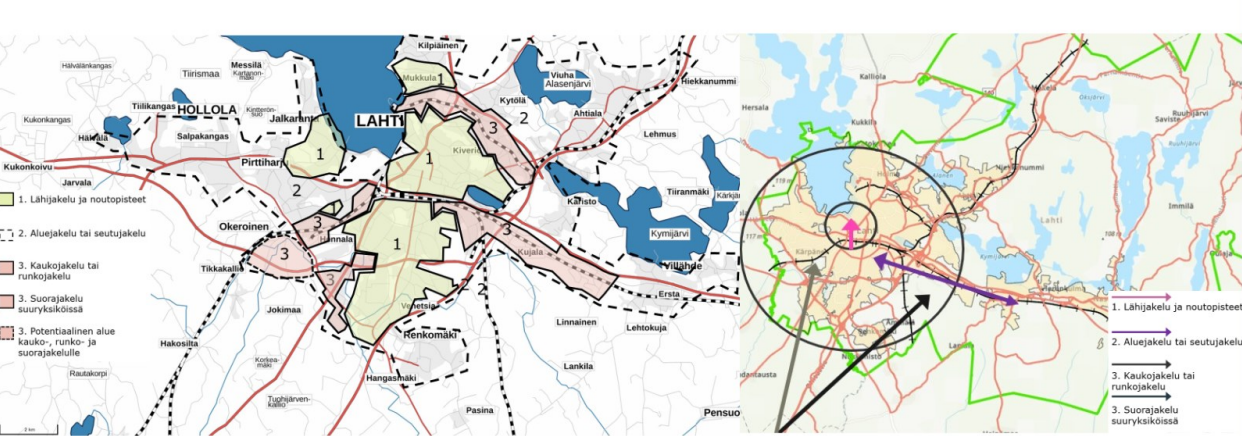
PYSÄKKILUOKKA
Vilkas pysäkki

Kuva: Lappilan asemalle ehdotetut lii­lyntäpysäköinnin toimenpiteet.

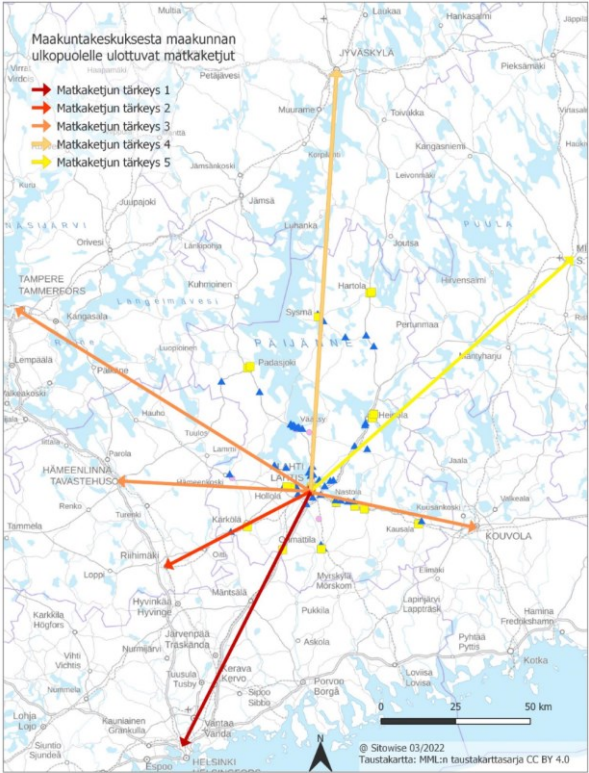
Päijät-Hämeen lii­lyntäpysäköinnin
kehittämissuunnitelma (2023)

NOUTO- JA JAKELUMALLIT LAHDESSA

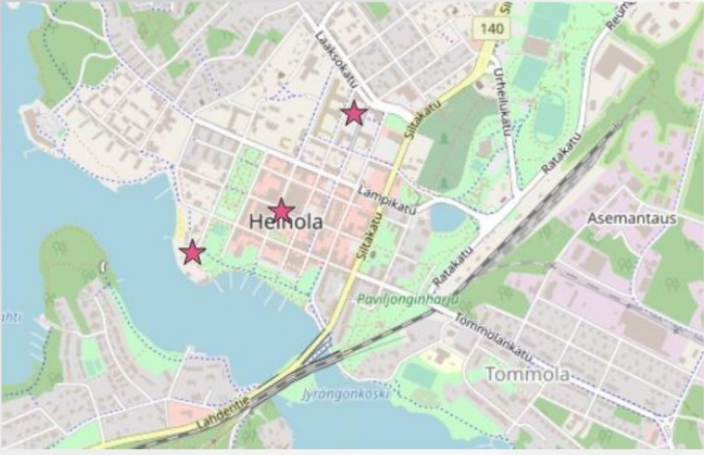
Päijät-Hämeen logistiikkaselvitys (2024)
Lahden citylogistiikkaselvitys (Lahti 2022; kuva)

Kestävät matkaketjut
Päijät-Hämeessä (2022)

Kuva 15 Matkaketjut maakunnan keskustaajungista, Lahdesta, maakunnan ulkopuolelle

Heinola

- Heinolassa ehdotus uusien latauspisteiden sijainniksi:
- Tori (ollut aikaisemmin kiinnostusta yksityisellä toimijalla)
 - Satama (aktiivinen satamatoimija)
 - Terveyskeskus

Henkilöautojen ja raskaan liikenteen latausinfra­selvitykset (Lahti GEM 2022)

Onnistumisia ja edistysaskeleita

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

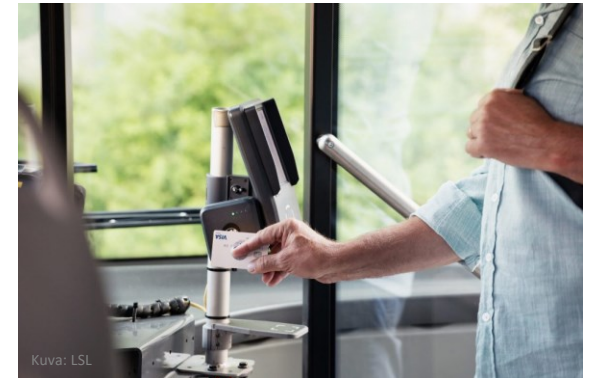
Onnistumisia ja edistysaskeleita

- MAL-sopimus (2021→), rahoitus ja yhteistyö ollut iso harppaus
 - Esim. Lahden kaupunkiseutusuunnitelma ja Mt313 Vääksy-Vierumäki jkp-tie
- Aktiivinen Ij-ryhmä sekä Lahden pitkä kokemus SUMP-suunnitelmista osana jatkuvaa yleiskaavatyötä toimineet hyvänä pohjana MAL-prosessia ja kestävän kaupunkiliikkumisen teemojen edistämisessä

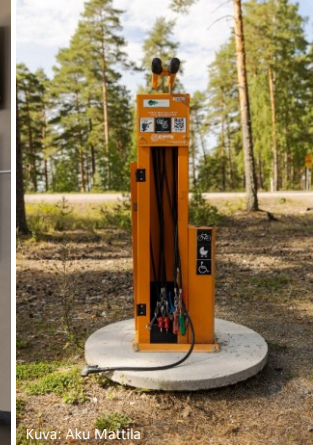
LSL-joukkoliikenne ja Lahden Mankelit

- LSL:n joukkoliikenteessä matkustajamäärät kasvaneet, ja 2024 tehtiin uusi matkustajamääräennätys. Kasvua 2023 tehtyyn ennätykseen 2,2 %.
 - Positiivisen kehityksen taustalla mm. vyöhykeuudistus sekä linjaston, matkustuspalvelujen ja informaation parantaminen.
- Mankeli-kaupunkipyörät otettiin käyttöön syksyllä 2021. Vuonna 2024 Mankeleiden lipputulot ylittivät budjetoidut lipputulot 2,3 %.

Kestävämpiä matkoja ja matkaketjuja

- Lahden vuonna 2016 valmistunutta matkakeskusta kehitetään edelleen, pyöräparkki valmistumassa
- Autojen ja pyörien liityntäpysäköintiä kehitetty koko kaupunkiseudulla
- Lisäksi mm. sähköautojen latauspisteitä, pyörien huoltopisteitä, jkp-laskureita ja suojatien varoitusvaloja

- Lahden seudun kunnissa on saatu toteutettua jalankulun ja pyöräilyn uutta ja laadukkaampaa infraa. Traficomien avustuksella ja MAL-rahoituksella on ollut tässä tärkeä rooli.
- Lahden Ranta-Kartanon uusi puistoväylä valmistui 2024 (kuva)

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

**Haasteita
kestävän kaupunkiliikenteen
edistämisessä**

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

Haasteita kestävän kaupunkiliikenteen edistämisessä

- Poliittinen päätöksenteko
- Rahoitustaso ja sen ennustettavuus
- Seudun resurssit suunnittelussa, hankkeiden valmistelussa ja rahoitushauissa
- Haastavaksi tunnistettuja teemoja seudulla
 - Citylogistiikka
 - Sähköisen liikenteen edistäminen
 - Liikenteen ja liikkumisen data
 - Meluntorjunta
 - Päijät-Hämeessä tieliikenteen päästöt vähenivät 4 % vuosina 2022-2023, mutta kehitys ei ole riittävän nopeaa. Myös asenteiden ja liikkumistottumuksien muuttaminen on hidasta.
- Mikä on seudullisen SUMPin ja Lahden kaupungin oman SUMPin suhde?

”SUMP-velvoitteen” tuomia mahdollisuuksia

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme

”SUMP-velvoitteen” tuomia mahdollisuuksia

- MAL-prosessin ja -rahoituksen pitkäjänteisyys sekä painotus kestävään kaupunkiliikenteeseen
- Tiiviimpi yhteistyö seudun ja valtion sekä MAL-seutujen välillä → parhaat käytännöt jakoon ja tukea velvoitteisiin liittyviin tehtäviin
- Tehokkaampi ja yhdenmukainen seuranta
- Mahdolliset rahoitushaut kaupunkisolmukohdille ja valtion tuki valmisteluun?

Kiitos!

Päijät-Hämeen liitto
The Regional Council of Päijät-Häme